

6 dermate compromitterend dat hij om eervol ontslag verzocht. Het werd hem verleend per 1 januari 1935, waarop de koningin hem dadelijk tot haar adviseur in vaste dienst benoemde tegen een ministerieel salaris: f 12 000 per jaar.

Dit was koningin Wilhelmina's reactie op het besluit van jhr. Jan van Vredenburg om via een civiele procedure de ten onrechte uitbetaalde bedragen, in totaal belopend f 47 000, terug te eisen. In een civiele procedure rust de bewijslast echter op de eisende partij. Bovendien liet jhr. Jans advocaat mr. Hartog zich door Van 't Sants advocaat, jhr. mr. W. de Brauw (tevens juridisch adviseur van het Koninklijk Huis), bepraten om het geding ter beslechting te onderwerpen aan het voor beide partijen bindend oordeel van een eraad van drie juridisch geschoolde notabelen.

Dit scheidsgerecht bevond op 29 juni 1935 dat de eisen van partij-Van Vredenburg niet konden worden toegewezen. Mr. Hartog had niet kunnen bewijzen dat de spoorloos verdwenen "Elisabeth le Roi" niet bestond, en evenmin dat Van 't Sant de f 47 000 niet aan haar had uitgekeerd.

Tijdens de zittingen van de eraad was het gerechtelijk vooronderzoek tegen Van 't Sant na interventie van Hare Majesteit negen maanden lang stopgezet. De Jong zwijgt over deze koninklijke ingreep, en hij vermeldt evenmin dat het vooronderzoek kort na de uitspraak van de eraad hervat werd na een daartoe strekkend besluit van de voltallige ministerraad onder voorzitterschap van H. Colijn, waarop Hare Majesteit als tegenzet aanstonds het volledige dossier-Van 't Sant ter inzage eiste. Deze koninklijke belangstelling, die ook het verder onderzoek bleef beïnvloeden, blijkt uit brieven in het dossier-Van Schaik, waaruit de twee *Vrij Nederland*-redacteurs Hugo Arlman en Gerard Mulder citeerden in hun boek *Van de Prins geen kwaad* (1982). De Jong heeft dit dossier uit het Rijksarchief blijkbaar niet bestudeerd.

Zoals te voorzien was liep het verder onderzoek ondanks een geruchtmakende huiszoeking in Van 't Sants villa op niets uit. Dank zij de hocus-pocus-activiteiten van Van 't Sant en zijn door meeneed bekrachtigde vervalsing van gegevens bleven "Elisabeth le Roi" en haar zoonje "Henny" onvindbaar. Het vergeefse speurwerk werd in juni '38 stopgezet. Voor Van 't Sant had het slechts één voordeel opgeleverd; zijn bankiers hadden kunnen aantonen dat de f 47 000 niet op zijn rekening terecht waren gekomen. Maar zijn goede naam had hij dermate verspeeld dat hij reeds in 1941 in Nederlandse verzetskringen werd aangewezen als de grote verrader in Londen – waar hij meer dan ooit het vertrouwen van koningin Wilhelmina genoot. Van 't Sant was het tegendeel van een verrader; maar wee de wolf die in een kwaad gerucht staat.

De Jong achtte zich als historicus geroepen om deze wolf het schaapskleed der onschuld terug te geven. Een toelichting op Harer Majesteits ongebroken vertrouwen in haar gunsteling leek hem daartoe